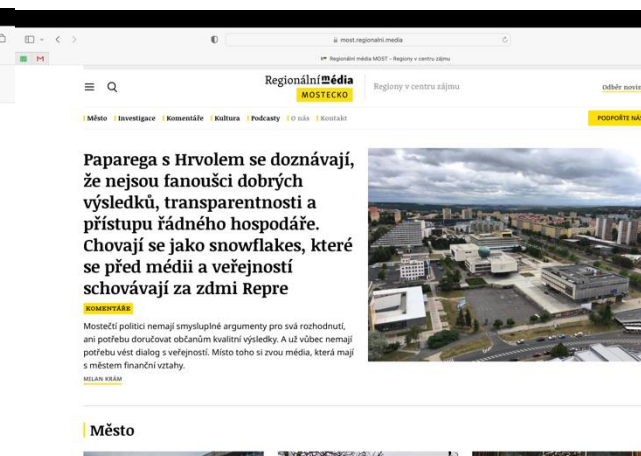
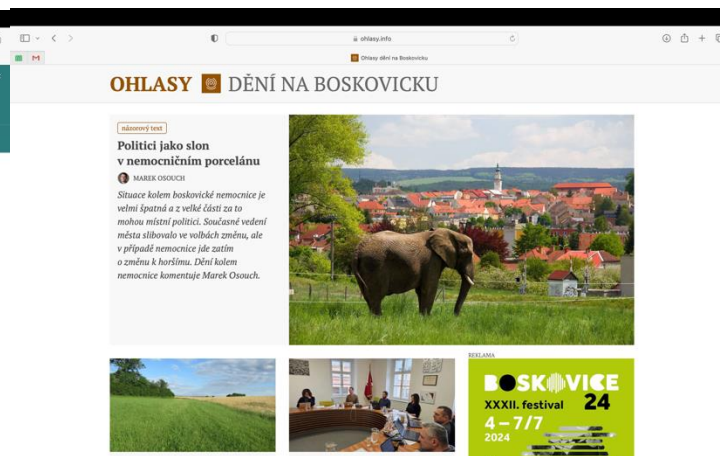
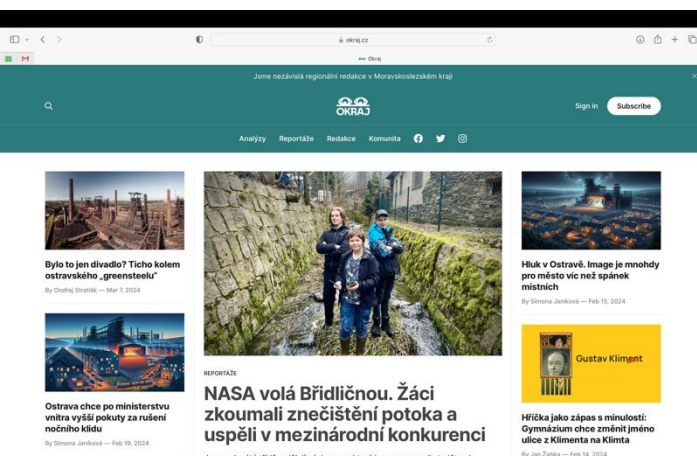

Neviditelní: lokální média jako periferní aktéři v žurnalistickém prostoru

Lenka Waschková Císařová, Masarykova univerzita

Otázky na úvod

- Dokážete jmenovat nějaké české lokální médium?
- Existuje české lokální médium, jehož obsah jste v poslední době konzumovali?

Lokální média v ČR

- lokální = okresní, oblastní, městská (ORP) média (krajská) + soukromá + autorsky a kriticky zpravodajská + tisk a online
- ne *omnibusová média* – „kategorie ‚omnibusových‘ znamená všechna média, která ‚maximalizují svou klientelu neutralizací svého produktu‘ (...), jako je většina regionálních novin“ (Bourdieu 2005: 8, 22) (Deník, Drbna.cz)
- noviny pro malé trhy (Ali et al., 2018); venkovská žurnalistika (Perreault et al., 2024)

Lokální média v ČR

- důležitost = na lokální úrovni se rozhoduje + je to výchozí bod X informování o lokalitě je však podceňováno či nahrazováno jiným typem komunikace (politické PR, sociální sítě) (hlasnatrouba.cz)
- periferní aktéři = lokální média neviditelná z národní úrovně + marginalizovaná centralizovanými médii
- mezinárodní obrat v pozornosti věnované tématu, ale...
- lokality se mění ve *zpravodajské pouště* (LM4D, 2023; Napoli et al., 2018) – lidé nemají přístup v konkrétní lokalitě ke zprávám, které jsou pro ně relevantní; kvalita, ne kvantita
- lokalnik.cz

Cíle a metody

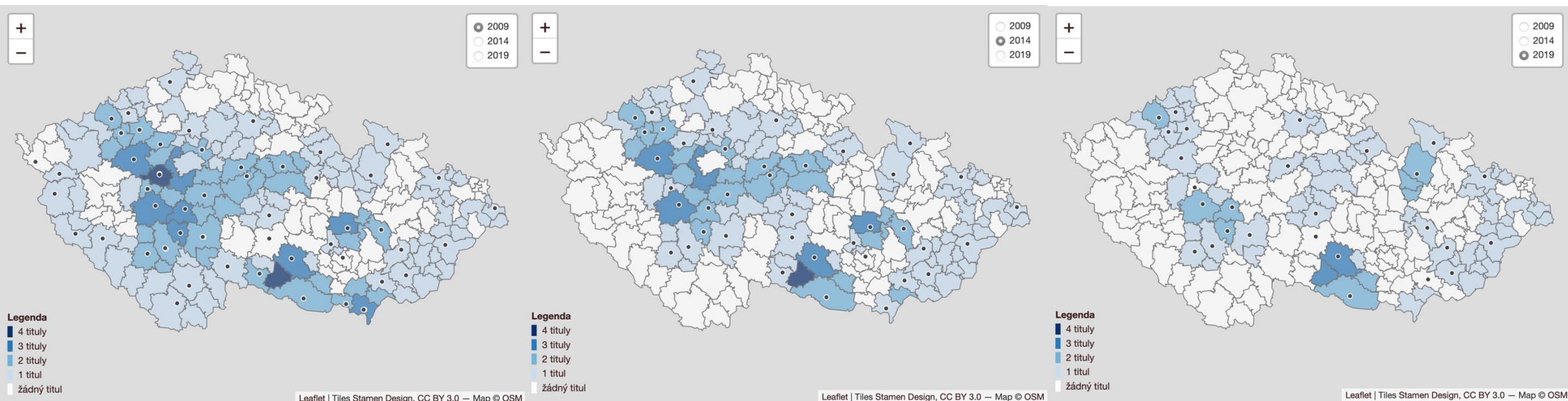
Cíle:

- zviditelnit lokální média a přiblížit jejich situaci jako periferních aktérů v českém žurnalistickém prostoru
- analyzovat strategie odolnosti lokálních novinářů a udržitelnosti lokálních médií v těchto specifických podmínkách

Metody:

- dotazníky ve všech lokálních novinách v letech 2009, 2014, 2019, + lokálních zpravodajských webech 2024 (probíhá)
- etnografická studie: hloubkové rozhovory (33), zúčastněné pozorování (3) v letech 2019/2020
- hloubkové rozhovory v roce 2024 (17 prozatím)

Lokální média v ČR

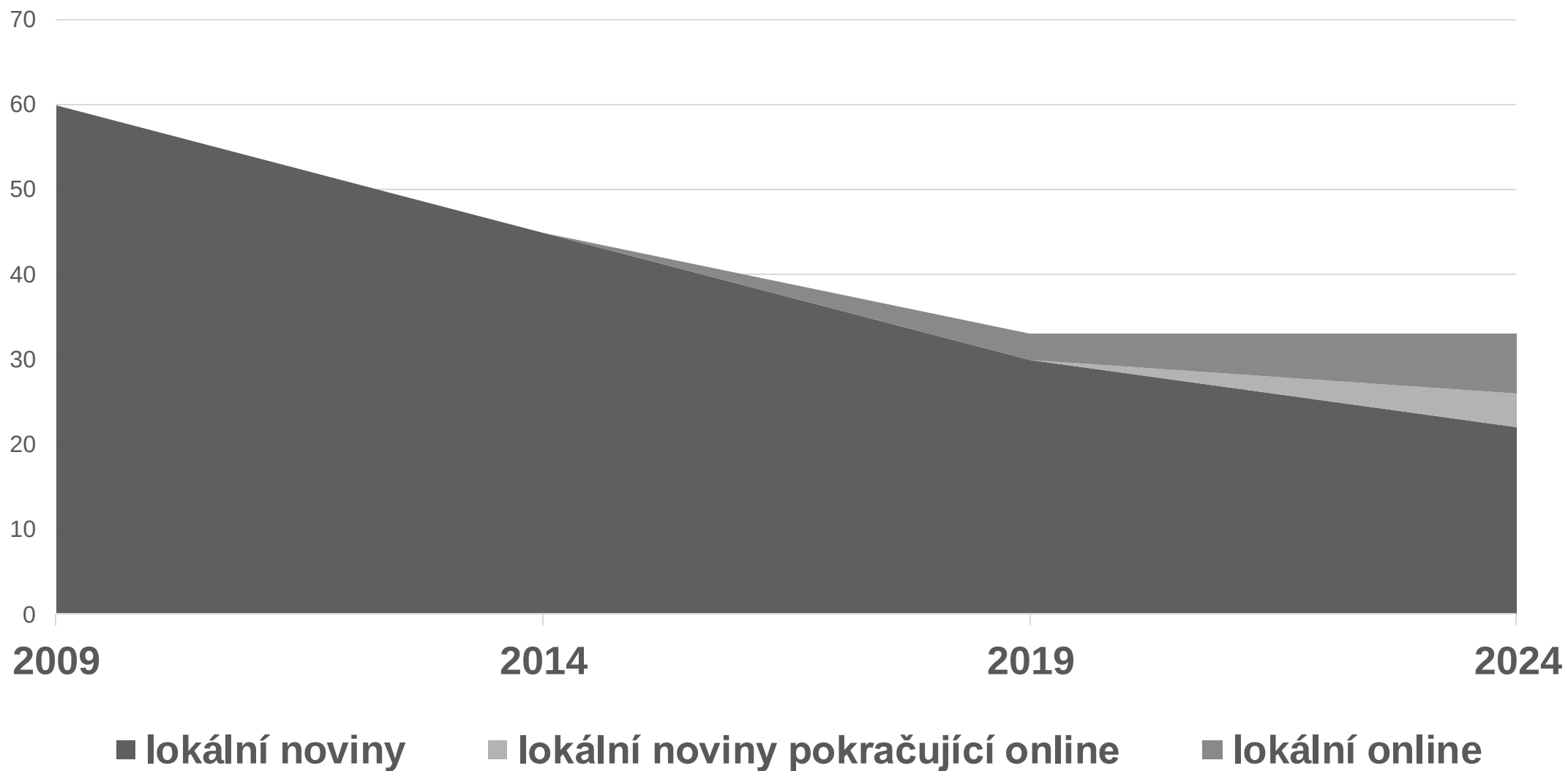

Lokální média v ČR

	2009	2014	2019	2024
lokální noviny	60	45	30	22
lokální noviny pokračující online				4
lokální online			3	7
CELKEM	60	45	33	33

lokalnik.cz

Lokální média v ČR

Lokální média v ČR

- nositel lokálních informací – noviny + tradiční byznys model – lokální weby se staví podobně
- lokální noviny (i weby):
 - pokrývají okres (ojediněle oblast, kraj);
 - sídlí v okresním městě nebo druhém největším městě v okrese (ORP) (cca 10-25 tisíc obyvatel), často ale bez redakce;
 - týdeník; náklad 1 500-6 000 výtisků na vydání
 - v roce 2019: celkový počet výtisků 30 titulů byl cca 190 000 ks/týden
- postupné zplošťování rozlišovacích znaků: distribuční oblast, periodicitu, rozsah, variabilita obsahu + velikost týmu
- boom lokálního online zpravodajství v posledním roce

Situace lokálních médií

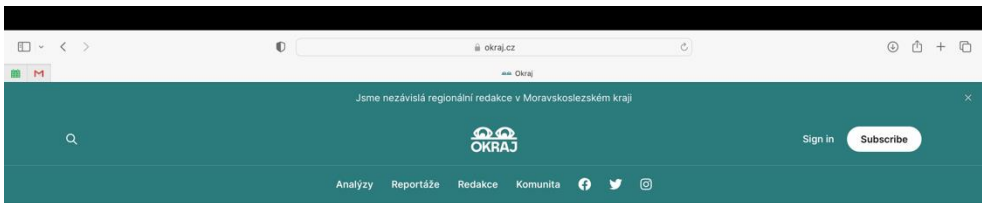
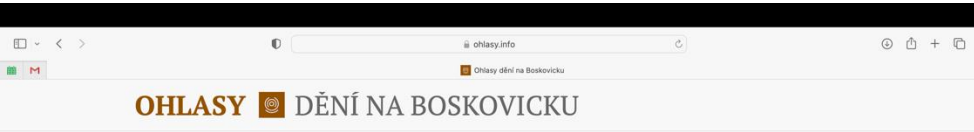
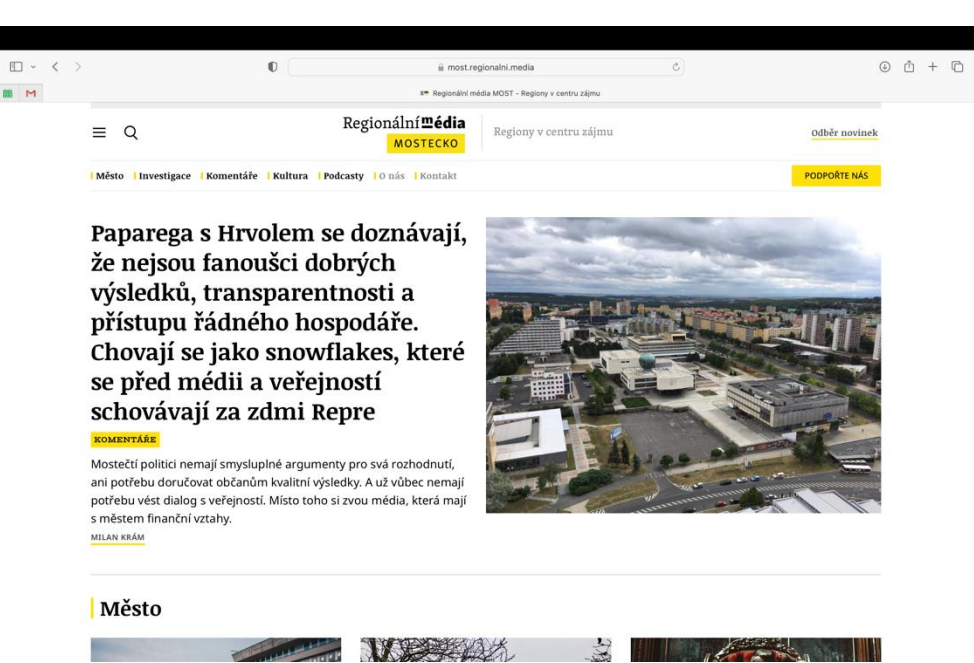
- na hraně ekonomického přežití za cenu (1) vlivu vlastníka, nebo (2) absurdní míry prekarizace novinářské práce (pasivita)
- *novinář/ka-podnikatel/ka* jako specifický druh aktéra/ky více než 30 let + *křehkost* malých médií
- nejasné postupy rodinného podnikání – přechod, konec, prodej, nástupnictví; individualismus, neochota ke spolupráci
- *sendvičový tlak* – omnibusy + média radnic (inzerce, i politická)
- rozpad místní vydavatelské infrastruktury (tisk, distribuce, trafika) nutné pro přežití novin (lokální spolupráce X nadnárodní)
- utlumení digitální tranzice, online vydání jako konkurence tisku
- lokální novináři neznají/nepotkávají své publikum, omezený potenciál lokálních médií pro budování komunity

Strategie odolnosti a udržitelnosti

- diverzifikace finančních příjmů a stabilizace podnikání – nejlepší je držet se v oboru; žurnalistika jako byznys; grantové financování; investice do inovací X placení za online
- rodinné podnikání – úspěchy jasně a dlouhodobě naplánované strategie předání motivovaným nástupcům
- spolupráce, ne konkurence – Asociace regionálních novinářů
- digitální tranzice jako nevyhnutelná cesta – hledání rovnováhy (především v příjmech) mezi tradičním a online médiem
- aktivní politická kariéra novinářů/ek a majitelů/ek – ukazuje se jako krátkodeché řešení a spíše komplikace přežití
- budování komunity a vztahů s publikem – soustavná, náročná (profesionalita) a pomalá práce

Shrnutí

- možné kroky z periferie a k prolomení bariér:
 - na legislativní úrovni – revize tzv. tiskového zákona – periodický tisk územního samosprávného celku
 - na státní úrovni – „rozeznání“ tohoto typu médií a jejich specifických problémů (databáze MK ČR); diskuse o státních subvencích? (i nepřímých) pro média nebo inzerce samosprávy
 - na úrovni médií veřejné služby – podpora lokální hubů jako v UK? ([Local News Partnership](#), LNP)
 - na společenské úrovni – grantová politika v ČR i mezinárodně (EU – LM4D, ČR – NFNZ, SNČR)
 - na oborové úrovni – nekončící debata o důležitosti + kvalitě

Bylo to jen divadlo? Ticho kolem ostravského „greensteelu“
By Ondřej Stratilík — Mar 7, 2024

Ostrava chce po ministerstvu vnitra vyšší pokuty za rušení nočního klidu
By Simona Janková — Feb 19, 2024

NASA volá Břidličnou. Žáci zkoumali znečištění potoka a uspěli v mezinárodní konkurenci
Jsou v deváté třídě a dělají výzkum, za který by se nemuseli stydět ani učitelé. Znečištění potoka Břidličná v okolí města Břidličná v Olomouckém kraji. Žáci z deváté třídy Gymnázia Břidličná se zúčastnili mezinárodní soutěže NASA Clean Water Challenge. Jejich tým získal první místo v kategorii znečištění potoků. Výsledky soutěže budou zveřejněny na webových stránkách NASA.

Hluk v Ostravě. Image je mnohdy pro město víc než spánek místních
By Simona Janková — Feb 15, 2024

Hříčka jako zápas s minulostí: Gymnázium chce změnit jméno ulice z Klimenta na Klimta
By Jan Zábka — Feb 14, 2024

názorový text
Politici jako slon v nemocničním porcelánu
MAREK OSOUCH

Situace kolem boskovické nemocnice je velmi špatná a z velké části za to mohou místní politici. Současné vedení města slibovalo ve volbách změnu, ale v případě nemocnice jde zatím o změnu k horšímu. Dění kolem nemocnice komentuje Marek Osouch.

Naděje pro louky a pastviny

Zatím se neví, kdo povede

Děkuji za pozornost.

cisarova@fss.muni.cz

S PODPOROU

**NÁRODNÍ
PLÁN OBNOVY**

**Financováno
Evropskou unií**
NextGenerationEU